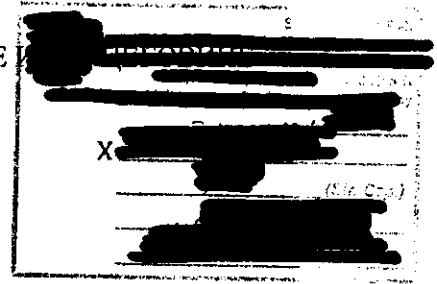

Broj: X-KRŽ-06/234
Sarajevo, 23.10.2007. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela I za Ratne zločine, sastavljenom od sudije Azre Miletić kao predsjednice vijeća, te sudija Finna Lynghjema i Jose Ricardo Juan de Prada Solaesa, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Lejle Fadilpašić, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Janković Zorana, zbog krivičnog djela Zločin protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h), u vezi sa tačkama a) i d) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), odlučujući o žalbi Tužilaštva Bosne i Hercegovine (Tužilaštvo BiH) izjavljenoj na Presudu Suda Bosne i Hercegovine broj X-KR-06/234 od 19.06.2007. godine, na sjednici održanoj u prisustvu optuženog, njegovog branioca, advokata Perić Dragoslava i Strika Mirsada, tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, dana 23.10.2007. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Odbija se, kao neosnovana, žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj KT-RZ-142/06 od 23.08.2007. godine i potvrđuje presuda Suda Bosne i Hercegovine broj X-KR-06/234 od 19.06.2007. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Suda Bosne i Hercegovine broj X-KR-06/234 od 19.06.2007. godine, optuženi Janković Zoran oslobođen je optužbi, da je radnjama opisanim pod tačkama 1. i 2. izreke presude učinio krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa tačkama a) i d) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ BiH).

Na osnovu člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP BiH), optuženi je oslobođen naknade troškova krivičnog postupka iz člana 185. stav 2. tačka a) do f) ZKP BiH, te je određeno da će isti, jednako kao i nužni izdaci i nagrada branioca, pasti na teret budžetskih sredstava, dok su oštećeni, u skladu sa odredbom iz člana 198. stav 3. ZKP BiH, sa imovinskopравnim zahtjevima upućeni na parnicu.

Protiv navedene presude žalbu je izjavilo Tužilaštvo BiH, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. ZKP BiH, sa prijedlogom da Apelaciono

vijeće istu uvaži i pobijanu presudu preinači na način da optuženog oglasi krivim za djela koja mu se izmjenjenom optužnicom stavljaju na teret, ili da prvostepenu presudu ukine i odredi održavanje pretresa.

Branilac optuženog je izjavio odgovor na žalbu Tužilaštva u kojem je naveo da svi izvedeni dokazi opravdavaju sumnju u subjektivni identitet optužnice, te predložio sudu da žalbu Tužilaštva BiH odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostepenu presudu.

Na sjednici Apelacionog vijeća, održanoj 23.10.2007. godine, u smislu odredbe iz člana 304. ZKP BiH, Tužilaštvo BiH je u cijelosti ostalo kod navoda i prijedloga iznesenih u žalbi, dok je odbrana ukratko izložila odgovor na istu, te sudu predočila i dodatne dokaze, četiri fotografije spomenika Zoranu Obrenoviću, koje ranije nije mogla uložiti iz razloga što navedeni spomenik nije bio dovršen.

Imajući u vidu da pomenuti dokazi iz objektivnih razloga nisu mogli biti uloženi ranije, te da se Tužilaštvo nije protivilo uvođenju istih, vijeće je ove dokaze prihvatilo, i cijeno u vezi sa ostalim dokazima izvedenim u toku prvostepenog postupka.

Nakon što je ispitalo prvostepenu presudu u granicama žalbenih navoda, Apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u izreci iz razloga koji slijede:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, tužilac u žalbi ističe da je prvostepeno vijeće učinilo navedenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz razloga što je izreka presude nerazumljiva i protivrječna razlozima presude, te zato što su razlozi navedeni u presudi potpuno nejasni i protivrječni dok, u pogledu odlučnih činjenica, postoji znatna protivrječnost između onoga što se u obrazloženju presude navodi o sadržaju zapisnika o prepoznavanju osumnjičenog i pravog sadržaja tih zapisnika.

Međutim, žalilac u daljem obrazloženju ne navodi u čemu se ogleda nerazumljivost same **izreke** presude, kao ni na koji je način ista protivrječna razlozima presude, dok se iz obrazloženja žalbe može zaključiti da tužilac zapravo smatra da je sud pogrešno ocijenio izvedene dokaze, posebno one koji se odnose na radnju prepoznavanja osoba izvršenu 16.05.2006. godine u prostorijama MUP-a Tuzlanskog kantona, te da je na osnovu takve, pogrešne, ocjene izveo i nepravilan zaključak o odgovornosti optuženog za djelo koje mu se optužnicom stavlja na teret, što predstavlja žalbeni osnov iz člana 299. ZKP BiH, a ne 297. stav 1. tačka k) kako se u žalbi navodi.

Iz gore navedenog razloga, odnosno nepostojanja odgovarajućeg obrazloženja žalbenog osnova koji se odnosi na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, Apelaciono vijeće nije bilo mogućnosti ispitati njegovu osnovanost, dok je, u pogledu prigovora na pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja, na što se žalbom suštinski ukazuje, utvrdilo da je isti neosnovan, te ga, kao takvog, i odbilo.

Naime, prvostepeno je vijeće optuženog oslobodilo od optužbe da je 29.04.1992. godine na području sela Snagovo, općina Zvornik, zajedno sa drugim licima, zarobio grupu civila bošnjačke nacionalnosti, da bi zatim ispred kuće Ibrahima Ibrahimovića pucajući iz automatskih pušaka ubili 36 civila, a njihova tijela potom i zapalili. Ovakvu odluku vijeće je donijelo iz razloga što, na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, nije van svake sumnje moglo utvrditi da je upravo optuženi osoba koja je preduzela radnje precizno opisane ovom tačkom izreke. Analizom iskaza svjedoka koji su svjedočili na okolnosti iz ove tačke presude, i Apelaciono vijeće nalazi da iz istih nije moguće sa sigurnošću utvrditi da je optuženi Zoran Janković preduzeo radnje za koje se tereti.

U toku postupka sud je na okolnosti iz ove tačke presude saslušao brojne svjedoke, a svoju je odluku u najvećoj mjeri zasnovao na iskazima i prepoznavanju izvršenom od strane svjedoka očevidaca predmetnog događaja, što u potpunosti podržava i ovo vijeće, smatrajući da su isti najpouzdaniji izvor informacija o konkretnom događaju. Svjedoci Krupinac Marhiza, Mujanović Zlatija, Mujanović Abdulah i Mujanović Muharem su u toku istrage sudjelovali u radnji prepoznavanja, a zapisnici o preduzetoj istražnoj radnji kao i prateća fotodokumentacija su prezentirani kao dokaz tužilaštva. Iz pomenutih dokaza proizilazi da su jedino svjedoci Mujanović Zlatija i Mujanović Muharem, u oba kruga prepoznavanja, prepoznali optuženog kao osobu koja ih je kritične prilike zarobila i koja je učestvovala u ubistvu pomenutih 36 civila, dok su svjedoci Krupinac Marhiza i Mujanović Abdulah oba puta pokazali na druge osobe.

U pravu je tužilac kada u žalbi navodi da je pogrešan navod u prvostepenoj presudi da niti jedan od navedenih svjedoka nije mogao prepoznati optuženog, odnosno da Mujanović Muharem niti jednom nije pokazao na optuženog, već na osobu znatno višu i stariju od optuženog, na koju je također pokazala i Krupinac Marhiza, dok se svjedokinja Mujanović Zlatija dvoumila između optuženog i njegovog brata. Prvostepena presuda očigledno miješa imena svjedoka koji su učestvovali u radnji prepoznavanja, međutim navedeno ne dovodi u pitanje činjenicu koja nedvojbeno proizilazi iz predočenih dokaza, a koja se odnosi na to da su samo 2 od ukupno 4 svjedoka prepoznali optuženog Zorana Jankovića.

Za ovo je vijeće neprihvatljivo obrazloženje svjedokinje Krupinac Marhize, na koje se tužilac u žalbi i poziva, da prilikom prepoznavanja, uslijed velikog straha, namjerno nije pokazala na optuženog već na sasvim drugu osobu, iz razloga što je navedena svjedokinja iskaz na glavnom pretresu dala bez ikakvog straha i u prisustvu optuženog u sudnici, za razliku od samog prepoznavanja u prostorijama MUPa Tuzlanskog Kantona, kada je isti bio u odvojenoj prostoriji i bez mogućnosti da uopšte vidi svjedokinju. Neosnovan je i žalbeni navod da je strah svjedoka bio opravdan budući da je optuženi nakon objavljivanja prvostepene presude pred novinarkom Balkanske istraživačke mreže izjavio da će goniti one koji su iznijeli laži o njemu i da će mu „platiti sve“, budući da se predmetni događaj odigrao nakon

okončanja prvostepenog postupka, dok je radnja prepoznavanja poduzeta u toku istrage.

Nadalje, ni iskaz ove svjedokinje dat u toku glavnog pretresa nije sasvim precizan po pitanju identiteta osobe za koju navodi da je počinila predmetne radnje, budući da sve što o njemu zna je ono što joj je i sam rekao - da se zove Zoran i da je iz Beograda, te da joj je pokazao nož kojim je navodno klao po Vukovaru, dok je za prezime Janković saznala tek kasnije, i to posredno, od drugih osoba. I svjedok Mujanović Muharem u svome iskazu pominje izvjesnog majora Zorana, za kojeg navodi da je imao bijelu pticu na rukavu, što je nesporno predstavljalo oznaku paravojne formacije poznate kao „beli orlovi“, dok je svjedokinja Mujanović Zlatija na upit suda odgovorila da je čula za Dragana i Zorana, ali da se preziva Janković nije, odnosno, isto je saznala tek posredno, prije 4 godine.

Dovodeći gore navedene činjenice u vezu sa dokazima predloženim od strane odbrane, koja je u toku postupka ukazala da je istovremeno na navedenom području boravio izvjesni Zoran Obrenović, major iz Srbije, koji je bio pripadnik „Belih orlova“, i ovo vijeće smatra da nije moguće sa sigurnošću utvrditi da je optuženi Zoran Janković major Zoran o kojem su govorili svjedoci.

Naime, svjedok Rado Kulić u svome iskazu navodi da je u aprilu 1992. godine, u Selu Kosovača, koje je susjedno selima Snagovo, Caparde, Kusionje, Pantići i Jeremići, čuvao straže, te se prisjeća dolaska dvojice dobrovoljaca iz Srbije. Ovu je činjenicu potvrdio i svjedok Kulić Savo, koji je također držao straže, te se sjeća dvojice naoružanih lica koji su se predstavili kao „beli orlovi“, te izjavili da ih je doveo Zoran Obrenović. I u knjizi „Kalesija - priprema i odbrana od agresije 1992. godine“, autora Scada Omerbegovića i Halida Tubića, na 122 strani pominje se izvjesni Zoran Obrenović, oficir, pripadnik „belih orlova“, te opisuje način na koji je isti poginuo, koja činjenica je potkrijepljena i fotografijama spomenika izgrađenog Zoranu Obrenoviću, a posebno onima uložanim na sjednici Apelacionog vijeća, iz kojih je vidljivo da je pjesma isklesana na istom posvećena poginulom „Snagovljanu“ majoru Zoranu.

U prilog navedenom govore i iskazi svjedoka odbrane, Tanacković Milana, Ibri Smajlovića, Đorđa Pejića i Gavre Ikića, na koje se prvostepena presuda ispravno poziva, koji su potvrdili da su optuženi vidali u Dubnici svakodnevno i sa njim držali zajedničke straže sve do početka maja mjeseca 1992. godine, čime su zapravo doveli u sumnju navode svjedoka optužbe da je optuženi bio na Vukovarskom ratištu, a potom i 29.04.1992. godine na mjestu obuhvaćenom tačkom 1. izrekc.

Gore navedene činjenice i kod ovog vijeća izazivaju sumnju u pogledu identiteta osobe koju su svjedoci vidali na naznačenom području, odnosno upućuju na zaključak da postoji mogućnost da je inkriminirane radnje počinio upravo Zoran Obrenović, na kojeg je odbrana u toku postupka i ukazivala.

U skladu sa navedenim, primjenom načela in dubio pro reo, sumnju u pogledu ove, odlučne činjenice, koja se odnosi na identitet osobe koja je počinila inkriminirane radnje, valjalo je riješiti na način koji je povoljniji za optuženog, odnosno istoga osloboditi od optužbe, kako je to pobijanom presudom ispravno i učinjeno.

Ni žalbeni navodi kojima se osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na tačku 2. izreke presude, prema ocjeni ovog vijeća, nisu osnovani.

Naime, Tužilaštvo je optuženom na teret stavilo da je 27.05.1992. godine došao pred kuću Ibri Alibašića, gdje su prethodno pripadnici srpskih paravojnih formacija i Šekovačke garde okupili preko 100 civila, udario nogom u predio leđa Ramić Rukiju, **a potom naredio** da se svi okupljeni civili utjeraju u kamione i voze za Srbiju, **nakon čega je i izvršeno razdvajanje muškaraca od žena i djece** i prisilno preseljenje žena i djece sa područja na kojem su zakonito boravili u pravcu Memića, a muškarci su preko noći zatvoreni u čitaonicu na Kuli, gdje su fizički maltretirani, a neki i ubijeni, dok su preživjeli prebačeni u druge logore na području općina Kalesija, Vlasenica i Bijeljina.

Na osnovu izvedenih dokaza prvostepeno vijeće nije sa sigurnošću moglo utvrditi čak ni prisustvo optuženog na mjestu događaja, a samim time ni njegovu naredbodavnu ulogu u postupku prisilnog preseljenja stanovništva. Ovakav zaključak u potpunosti podržava i ovo vijeće, cijeneći, prije svega, iskaze svjedoka Alibašić Ibri, Cakor Mehmeda, Burek Ibrahima, Alibašić Lutvije i Ramić Rukije, neposrednih očevidaca događaja opisanog u ovoj tački izreke.

Svjedokinje Ramić Rukija i Alibašić Lutvija, koje su bile prisutne kritične prilike, su u svojim iskazima saglasno izjavile da je osoba za koju tvrde da je optuženi Zoran Janković, na mjesto događaja stigao **nakon** što su muškarci odvojeni od žena i djece, i to prema kazivanju svjedokinje Ramić Rukije, žutim vozilom marke mercedes, dok svjedoci Burek Ibrahim i Cakor Mehmed, koji su također bili dovedeni na gore naznačenu lokaciju, uopšte ne spominju da je tu bio optuženi Janković Zoran, te ističu da istoga ne poznaju. Svjedok Alibašić Ibro, koji optuženog poznaje od ranije, u svome iskazu također navodi da među ljudima koji su bili dovedeni pred njegovu kuću 27.05.1992. godine nije vidio optuženog, te ističe da su nakon njegovog odvođenja kamionom u Osmake u dvorištu ostale žene i djeca.

Imajući u vidu da se optuženom na teret stavlja da je pred kućom Alibašić Ibri naredio razdvajanje civila (muškaraca od žena i djece) i njihovo prisilno preseljenje, nejasnim se ukazuje žalbeni navod Tužilaštva da „svjedoci Burek Ibrahim, Cakor Mehmed i Alibašić Ibro, nisu ni mogli vidjeti optuženog na mjestu događaja, iz razloga što su, prema njihovom kazivanju, a i kazivanju drugih svjedoka, muškarci **ranije** bili odvezeni u čitaonicu na Kuli“. S obzirom na citirani žalbeni navod, proizilazi da ni tužilac ne spori da optuženi nije bio prisutan prilikom razdvajanja muškaraca od žena i djece, već da je navodno došao kasnije, što samo po sebi

protivječi činjeničnom opisu iz ove tačke izreke, prema kojem je optuženi **nakon** dolaska pred kuću Alibašić Ibri, naredio pomenuto razdvajanje. Iz navedenog proizilazi da optuženi nije bio prisutan na licu mjesta kada je izdata naredba za razdvajanje, a niti jedan od svjedoka optužbe nije imao saznanja o tome od koga je pomenuto naređenje za razdvajanje zapravo došlo.

Nadalje, Apelaciono vijeće ne nalazi dokazanim ni da je optuženi Janković Zoran naknadno došao pred kuću Alibašić Ibri, a samim time ni da je udario oštećenu Ramić Rukiju, na način kako je to opisano u tački 2. izreke. Naime, svjedoci koji optuženog neposredno povezuju sa mjestom događaja su Ramić Rukija i Alibašić Lutvija. Međutim, kako to i prvostepeno vijeće ispravno primjećuje, ni sama oštećena Ramić Rukija u svome iskazu ne tvrdi da je optuženi udario nogom u leđa, budući da nije bila u poziciji da može vidjeti ko je udara, a niko od drugih svjedoka optuženog ne označava kao osobu koja je preduzela navedenu radnju.

Osim toga, u iskazu ove svjedokinje kao i svjedokinje Alibašić Lutvije postoji mnogo nelogičnosti i nedosljednosti, koje i kod ovog vijeća izazivaju sumnju u pogledu identiteta osobe koja je kritične prilike bila prisutna prilikom njihovog ukrcavanja na kamion. Obje svjedokinje u svojim iskazima tvrde da je optuženi, nakon što je vozilom došao pred kuću Alibašić Ibri, jednog od prisutnih vojnika upitao šta čekaju, i zašto civile ne voze za Srbiju, rekavši također da je on upravo došao sa Snagova. Obje navode da su optuženog poznavale od djetinjstva, te da su ga na taj način kritične prilike i prepoznale, međutim činjenice koje u tom pogledu navode, a koje prvostepena presuda ispravno izdvaja i posebno analizira, i kod ovog vijeća izazivaju sumnju u pogledu njihove mogućnosti da uopšte prepoznaju optuženog. Ovo se posebno odnosi na dio iskaza Ramić Rukije koja je prvo izjavila da optuženog poznaje vrlo dobro, a potom da se sa njim igrala u djetinjstvu i išla u osnovnu školu, te da ga poslije više nije vidjela sve do 27.05.1992. godine.

Međutim, kako to i prvostepeno vijeće ispravno ističe, i ovo vijeće nalazi malo vjerovatnim da se svjedokinja koja je od optuženog starija 9 godina mogla sa njim igrati u djetinjstvu, odnosno istovremeno ići u osnovnu školu, a pogotovo da je, jedino na osnovu sjećanja koja na njega ima iz tih dana istog uspjela prepoznati 27.05.1992. godine.

Ni svjedokinja Alibašić Lutvija optuženog nije vidjela 19 godina, od njegove trinaeste godine, a vjerodostojnost njenog iskaza dodatno je doveo u pitanje iskaz svjedoka Burek Ibrahima, koji je također bio prisutan 27.05.1992. godine u navedenom dvorištu, te je i sam oštećen predmetnim krivičnim djelom, a na glavnom pretresu je izjavio da optuženog uopšte ne poznaje, te da ga je djever svjedokinje Alibašić Lutvije kontaktirao prije davanja iskaza i od njega tražio da pred sudom potvrdi njen iskaz i kaže da je kritične prilike bio prisutan i optuženi Zoran Janković.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja, i prema nahođenju Apelacionog vijeća, ispravan je zaključak prvostepenog vijeća, da nema pouzdanih dokaza da je

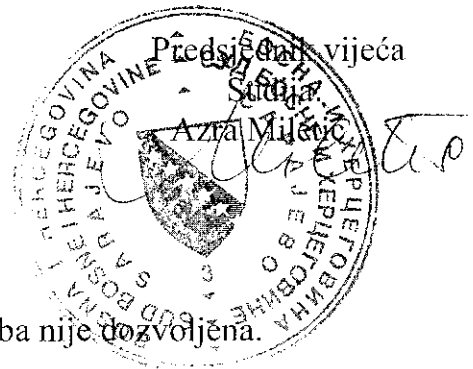
optuženi Zoran Janković uopšte bio prisutan u vrijeme i na mjestu kako je to precizno opisano tačkom 2. izreke, a Tužilaštvo sudu nije ponudilo niti jedan dokaz koji bi upućivao na zaključak da je isti imao bilo kakvu naredbodavnu funkciju u pogledu događaja koji su se tom prilikom desili.

S obzirom na navedeno, i prema ocjeni ovog vijeća, optuženog je, u nedostatku dokaza, valjalo osloboditi optužbe i za radnje navedene u tački 2. izreke, kako je to prvostepeno vijeće ispravno i učinilo.

Iz naprijed navedenih razloga, a na osnovu člana 310. stav 1. u vezi sa članom 313. ZKP BiH, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar:

Lejla Fadilpašić
Lejla Fadilpašić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.